

ANALIZA OPISOWA DZIAŁALNOŚCI GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W CZERWONEM ZA 2017 ROK

1. Stan i struktura biblioteki.

Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwonym od 1 maja 1992 r. posiada status instytucji kultury, nr rejestru 1/92, funkcjonuje samodzielnie jako samorządowa instytucja kultury gminy Kolno. Od 1 stycznia 2012 r. w wyniku podziału biblioteki na dwie instytucje Gminną Bibliotekę Publiczną i Centrum Kultury Gminy Kolno zmianie uległa struktura organizacyjna biblioteki. Miejsce 3 filii bibliotecznych działających w Borkowie, Lachowie i w Zabieliu zastąpiły punkty biblioteczne. Kadre biblioteki stanowią dyrektor, pracownik służby bibliotecznej, księgową i sprzątaczkę.

2. Zbiory biblioteczne.

Biblioteka dysponuje księgozbiorem, którego stan na 31.12.2017 r. wyniósł 33 546 woluminów. W 2017 roku ze środków samorządowych zakupiono 229 wol. na kwotę 5 093,00 zł (w 2016 r. zakupiono 214 wol. na kwotę 5 079,00 zł). Znaczącego zakupu nowości dokonano z programów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W ramach Priorytetu 1 „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych” otrzymaliśmy dotację w kwocie 4 600,00 zł. W ramach dotacji zakupiliśmy 200 wol. Biblioteka prowadzi prenumeratę czasopism bieżących. W 2016 r. zaprenumerowano 12 tytułów czasopism na kwotę 1 433,00 zł.

3. Czytelnicтво.

W 2017 r. wypożyczono 9292 woluminy. Stan czytelnictwa utrzymuje się na podobnym poziomie w stosunku do roku ubiegłego. Zarejestrowaliśmy 682 użytkowników. Największą grupę czytelniczą stanowią uczniowie do lat 19. Jest to 390 osób, co stanowi 57 % w stosunku do ogółu czytelników. Struktura wypożyczeń kształtuje się następująco:

- literatura piękna dla dzieci i młodzieży – 4673 wol. – 50 %
- literatura piękna dla dorosłych – 3760 wol. – 41 %
- literatura popularnonaukowa – 859 wol. – 9%

4. Obsługa specjalnych grup użytkowników biblioteki.

Do biblioteki zapraszamy często grupę seniorów organizując dla nich montaż, przegląd poezji lub inne imprezy okolicznościowe, np. spotkania autorskie, wykłady. W kwietniu wysłuchaliśmy wykładu o Józefie Piłsudskim. Wykład poprowadził dr Waldemar Brenda naczelnik Delegatury IPN w Olsztynie. Spotkanie to było jednym z elementów projektu ministerialnego „Literackie i historyczne wspomnienie Józefa Piłsudskiego w 150 rocznicę urodzin Marszałka”. Prelekcji towarzyszyła wystawa sprowadzona z Muzeum Wojska w Białymstoku, pn. „Józef Piłsudski od zesłańca do powstańca”.

W marcu zorganizowaliśmy spotkanie dla dorosłych i seniorów, pt. „E-Pasjonaci” i „Bezpieczny e-konsument” w ramach kampanii Tydzień z Internetem 2017. Spotkanie było nie tylko dobrą zabawą, ale również okazją do zdobycia nowej wiedzy z zakresu gotowania, szycia, majsterkowania oraz bezpiecznego korzystania z Internetu.

Do seniorów po raz pierwszy skierowaliśmy również konkurs recytatorski „Jesień w poezji”.

Seniorzy co roku uczestniczą w czerwcowym rajdzie rowerowym organizowanym przez bibliotekę w partnerstwie ze Stowarzyszeniem, KaFCuki.

Osoby starsze pod okiem bibliotekarza często korzystają z bezpłatnego dostępu do Internetu. Osobom niepełnosprawnym książki dostarczane są do domu.

W mikołajki, 6 grudnia w bibliotece w Czerwonem miało miejsce spotkanie autorskie z Leszkiem Czyżem - publicystą, społecznikiem, poetą regionalnym, piewcą Kurpiowszczyzny. Spotkanie adresowane było do osób dorosłych i seniorów.

Specjalną grupą użytkowników biblioteki są również przedszkolaki. Przez cały rok szkolny biblioteka prowadzi cykl głośnego czytania dla grup przedszkolnych i uczniów klasy 0 przy SP w Czerwonem i w Punkcie Przedszkolnym w Lachowie. Grupy te co roku zapraszamy do konkursu recytatorskiego „Brzechwa i Tuwim wśród najmłodszych”

5. Promocja biblioteki i czytelnictwa.

Cyklicznie od kilku lat biblioteka organizuje konkursy recytatorskie na poziomie gminnym, są to: „Poezja Brzechwy i Tuwima wśród najmłodszych”. W eliminacjach gminnych uczestniczą uczniowie ze wszystkich szkół podstawowych a terenu gminy Kolno. Adresatami konkursu są najmłodszy czytelnicy z przedszkola oraz z klas 0-I. Celem konkursu jest popularyzowanie

twórczości klasyków literatury dziecięcej – Jana Brzechwy i Juliana Tuwima oraz rozwijanie zdolności recytatorskich wśród najmłodszych.

Drugi konkurs recytatorski to „Jesień w poezji”. Konkurs jest przeznaczony dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów z terenu gminy Kolno. Jego celem jest popularyzowanie piękna języka ojczystego, inspirowanie do nowych poszukiwań wśród tekstów poetyckich, kształtowanie kultury żywego słowa oraz doskonalenie warsztatowych umiejętności recytatorskich.

Od lat uczestniczymy w powiatowym konkursie recytatorskim organizowanym przez Bibliotekę Publiczną Gminy Łomża, w ubiegłym roku odbywał się on pod hasłem „Ni z tego, ni z owego była Polska na pierwszego”. Uczennica z gimnazjum z Zabiela zajęła II miejsce, a wyróżnienie uczennica SP w Czerwonem.

W związku z obchodami 150 rocznicy urodzin Marszałka Józefa Piłsudskiego biblioteka realizowała projekt pn. „**Literackie i historyczne wspomnienie Józefa Piłsudskiego w 150 rocznicę urodzin Marszałka.** Dotację w kwocie 12 800 zł otrzymaliśmy z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego z Programu Partnerstwo dla Książki. Zgodnie z wymogami programowymi projekt zrealizowaliśmy w partnerstwie z dwoma stowarzyszeniami KaFCuki i „Integracja”. Działania projektowe trwały pół roku, beneficjentami byli uczniowie z terenu gminy Kolno. Celem realizowanego projektu było upowszechnianie literatury i czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży poprzez działania edukacyjne, oświatowe i kulturalne. Podczas realizacji projektu wykorzystaliśmy literaturę piękną i historyczną z okresu działalności wielkiego patrioty. Zorganizowaliśmy wykład historyczny, który poprowadził historyk dr Waldemar Brenda przybliżył on nam postać Józefa Piłsudskiego jako architekta Polski niepodległej. W cyklu głośnego czytania z samorządowcami wykorzystaliśmy poezję i takie pozycje jak " Książka o Wielkim Wodzu", czy "Cud nad Wisłą". Odbyły się również warsztaty historyczne, plastyczne i teatralne oraz gra terenowa. Podczas zajęć uczestnicy projektu mieli okazję poznać, w oparciu o literaturę piękną i popularnonaukową, zagadnienia związane z dążeniem Polski do odzyskania niepodległości po 123 latach zaborów. Konkurs wiedzy, plastyczny oraz przedstawienie teatralne było dopełnieniem tej wiedzy. Dla najbardziej aktywnych uczestników projektu zorganizowaliśmy dwudniowy wyjazd do Dworu Piłsudskiego w Zułowie na Litwie .

Kolejną formą popularyzacji książki, biblioteki i czytelnictwa było prowadzenie **Dyskusyjnych Klubów Książki**. Biblioteka od kilku lat uczestniczy w realizowanym przez Książnicę Podlaską projekcie finansowanym ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W związku z tym otrzymujemy nieodpłatnie komplety książek, po przeczytaniu i omówieniu przez czytelników biblioteki z województwa podlaskiego wymieniają je między sobą. Członkami DKK w Czerwonem są

uczniowie z gimnazjum w Zabelu. Spotykają się oni cyklicznie w bibliotece w wyznaczonych terminach. Dyskusyjny Klub Książki ożywia środowisko, promuje modę na czytanie, dzięki temu czytelnicy czerpią przyjemność z czytania i wspólnej dyskusji na temat przeczytanej lektury.

Zimą w okresie przerwy od nauki szkolnej biblioteka zorganizowała ferie zimowe dla swoich czytelników. W programie ferii znalazły się zajęcia czytelnicze, rekreacyjno- sportowe, nocowanie w bibliotece oraz dwa wyjazdy, jeden do Białegostoku - na lodowisko i do kina, drugi do Zamku w Rynie i Mikołajek-na pływalnię. W obu wycieczkach wzięło udział 100 osób. Bilety wstępu były dofinansowane z Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 r.

W maju gościliśmy w Szkole Podstawowej w Lachowie, gdzie odbyła się akcja Cała Polska czyta dzieciom. Do wspólnego czytania zaprosiliśmy władze samorządowe, przedstawiciele stowarzyszeń. W związku z obchodami Roku Marszałka Józefa Piłsudskiego i roku Wisły czytaliśmy wiersze o Marszałku i Wiśle.

26 maja biblioteka zaprosiła miłośników i czytelników biblioteki na Noc bibliotek, pn. „Flirt z literaturą”, która odbyła się pod hasłem „Czytanie porusza”. Zabawę rozpoczęła gra terenowa młodzież kontra dorośli, pn. „Na tropie literatury”, w której wzięło udział 80 osób. Finałem był turniej wiedzy i sprawności.

W czerwcu przeprowadziliśmy grę terenową „Na tropie Marszałka Józefa Piłsudskiego” dla 41 uczniów Szkoły Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Czerwonym zorganizowanej w ramach projektu „Literackie i historyczne wspomnienie Józefa Piłsudskiego w 150 rocznicę urodzin Marszałka”

Z okazji Dnia Matki i Dziecka wspólnie ze Stowarzyszeniem Kafkuki zorganizowaliśmy VII Rajd Rowerowy szlakiem ścieżki edukacyjno-rowerowo w Koźle. Rajd połączyliśmy z ogólnopolską akcją „**Odjazdowy Bibliotekarz**”. Do biblioteki przybyło ponad 100 osób. Przed wyruszeniem na trasę rowerzyści wysłuchali funkcjonariusza Komendy Powiatowej Policji w Kolnie na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym. W pelotonie jechali również harcerze z 77 Czerwieńskiej Drużyny harcerskiej „Cień” i członkowie DKK. Po zakończeniu rajdu, na placu przy bibliotece, zorganizowaliśmy piknik, podczas którego wolontariusze i bibliotekarze przeprowadzili konkursy czytelnicze. Zaprosiliśmy również leśników z Nadleśnictwa Nowogród, którzy wystawili swoje stoisko z zabawami edukacyjnymi. Uczestnikami rajdu były dzieci, młodzież i osoby dorosłe z Czerwonego, Kolna, Koźla i Wincenty. Środki na ten cel pozyskaliśmy z zadania publicznego „Organizowanie działań sportowych propagujących zdrowy i aktywny tryb życia dla dzieci i młodzieży szkolnej” ogłoszonego przez Wójta Gminy Kolno. Sponsorem był Bank Spółdzielczy w Kolnie.

W okresie wakacji zorganizowaliśmy półkolonie dla dzieci rolników. W tej formie wypoczynku uczestniczyły dzieci z miejscowości Czerwone, Janowo, Brzozowo i Wykowo. Dla dzieci z okolic Janowa i Brzozowa zajęcia odbyły się w szkołach podstawowych. W ramach spotkań półkolonijnych dzieci uczestniczyły, m.in. w zajęciach edukacyjnych, plastycznych, czytelniczych, profilaktycznych, rekreacyjno-sportowych, zawodach sprawnościowych, zajęciach muzycznych, tanecznych, karaoke, zajęciach kulinarnych, których efektem był wypiek gofrów, babeczek, pizzy. Wywołujące mnóstwo wrażeń, a także dostarczające nowych informacji okazały się spotkania z fotografem i pracownikami wielu instytucji, stowarzyszeń. Wśród zaproszonych gości był fotograf oraz przedstawiciele: Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kolnie, Powiatowej Komendy Policji w Kolnie, Państwowej Inspekcji Pracy w Białymstoku, Nadleśnictwa Nowogród oraz Kolneńskiej Grupy Pierwszej Pomocy. W trakcie zorganizowanego wypoczynku letniego odbyła się jednodniowa wycieczka na Mazury, którą rozpoczęliśmy od rejsu statkiem po jeziorach mazurskich, następnie byliśmy w Parku Wodnym "Tropikana" w Mikołajkach, a na zakończenie zwiedziliśmy Gród Galindów – krainę historycznego plemienia położonego u ujścia Krutyni. Organizacja półkolonii była możliwa dzięki dotacji otrzymanej z Krajowej Rady Izb Rolniczych.

We wrześniu biblioteka włączyła się w ogólnopolską akcję **Narodowe Czytanie**. Do czytania „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego zaprosił Polaków już po raz piąty Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. Tym razem spotkaliśmy się w Sali OSP w Borkowie. Fragmenty dramatu czytali przedstawiciele władz gminy Kolno, dyrektorzy i pracownicy jednostek gminnych, członkowie stowarzyszenia KaFCuki i Ochotniczej Straży Pożarnej w Czerwonem, studenci, nauczyciele i uczniowie szkół średnich. W organizację imprezy włączyli się: Koło Gospodyń Wiejskich i Ochotnicza Straż Pożarna w Borkowie, sołtys Borkowa – Sławomir Cudnik, radny gminy Kolno – Marek Baczewski, ks. Krzysztof Wróblewski, Centrum Kultury Gminy Kolno, studenci i uczniowie szkół średnich oraz zespół „Czerwieniacy”.

Jesienią zorganizowaliśmy rowerową grę terenową, to jedno z działań w ramach projektu „Śladami przeszłości i teraźniejszości – 25 lecie gminy Kolno” realizowanego przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Czerwonem i Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Kolno „Integracja”. Środki na jego realizację pozyskało CKGK z Narodowego Centrum Kultury w ramach programu dom Kultury + Inicjatywy Lokalne 2017.

We wrześniu w GBP w Czerwonem gościliśmy ilustratorkę książek dla dzieci Iwonę Całą. Spotkanie zostało opłacone ze środków Instytutu Książki w Krakowie, w ramach działającego w bibliotece dyskusyjnego Klubu Książki.

29 września w Dniu Głośnego Czytania biblioteka zaprosiła uczniów Szkoły Podstawowej im. Papieża Jana Pawła II w Borkowie do wspólnego czytania.

W październiku w siedzibie Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwonem nastąpiło rozstrzygnięcie konkursu fotograficznego „Uroki gminy Kolno zapisane w kadrze” ogłoszonego przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Czerwonem i Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Kolno „Integracja” .

15 października w sali konferencyjnej Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwonem, w kategorii młodzież szkół ponadgimnazjalnych oraz osoby dorosłe, odbył się konkurs wiedzy „Moja mała ojczyzna – gmina Kolno” przeprowadzony przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Czerwonem i Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Kolno „Integracja”. Z testem wiedzy zmagало się 16 mieszkańców gminy Kolno.

18 października w sali konferencyjnej Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwonem, w kategorii uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum, odbył się konkurs wiedzy „Moja mała ojczyzna – gmina Kolno” przeprowadzony przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Czerwonem i Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Kolno „Integracja”. Podsumowanie trzech konkursów, gry terenowej jako części składowych projektu „Śladami przeszłości i teraźniejszości – 25 lecie Gminy Kolno” odbyło się w listopadzie w sali konferencyjnej GBP w Czerwonem

6. Komputeryzacja bibliotek, wykorzystanie Internetu.

Ogółem w bibliotece i punktach bibliotecznych znajduje się 33 komputery z dostępem do Internetu. W 2017 r. w ramach programu „Kraszewski dla bibliotek 2017” biblioteka otrzymała dotację na zakup sprzętu komputerowego. Wartość zrealizowanego zadania wyniosła 20 000,00 zł. Zasoby sprzętu powiększyliśmy o 4 zestawy komputerowe, 1 laptop i 2 tablety. Dla czytelnika dostępnych jest 30 komputerów. Dwa komputery wykorzystane są do prac biblioteczno-bibliograficznych (w tym do prac w zakresie gromadzenia i opracowania zbiorów). Biblioteka pracuje w programie bibliotecznym MAK. W bibliotece można korzystać z zewnętrznych baz danych Biblioteki Narodowej oraz z baz znajdujących się w systemie KARO- Katalog Rozproszonych Bibliotek. Biblioteka posiada stronę internetową www.gbp.gminakolno.pl, www.facebook.com/GBPczerwone, na których zamieszczane są najnowsze wiadomości z działalności biblioteki.

7. Pozabudżetowe źródła pozyskiwania środków: programy, granty, sponsoring.

Biblioteka po raz kolejny skorzystała z programu ministerialnego. W ramach Priorytetu 1 „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek” otrzymaliśmy dotację w kwocie 4600,00 zł, poziom dotacji był taki sam jak w roku ubiegłym.

Biblioteka otrzymała dotację z MKiDN z programu Partnerstwo dla Książki na realizację projektu, pn. :”Literackie i historyczne wspomnienie Józefa Piłsudskiego w 150 rocznicę urodzin Marszałka”. Dofinansowanie wyniosło 12 800, 00 zł.

Na zakup sprzętu komputerowego otrzymaliśmy dotację z programu MKiDN – „Kraszewski. Komputery dla bibliotek 2017”. Dotacja wyniosła 17 000,00 zł

Na organizację pólkolonii letnich dla 54 uczestników otrzymaliśmy dofinansowanie z Krajowej Rady Izb Rolniczy w kwocie 14 820,00 zł.

Już po raz czwarty Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwonem otrzymała dotację z Programu „Równać Szanse 2017”. Dofinansowanie w kwocie 7 900,00 zł przeznaczymy na realizację projektu pod nazwą „Tu moje miejsce, tu jest mój dom”.

Na zakup nagród dla uczestników konkursów oraz na organizację ferii zimowych, w tym zakup biletów wstępu na lodowisko, do kina i na pływalnię podczas wyjazdów, biblioteka otrzymała dofinansowanie w kwocie 1 800,00 zł z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kolno na 2017 r.

8. Współpraca biblioteki z innymi instytucjami i organizacjami.

Biblioteka aktywnie współpracuje z lokalnymi instytucjami, m.in. ze szkołami z terenu gminy Kolno. Uczniowie szkół cyklicznie uczestniczą w lekcjach bibliotecznych, spotkaniach autorskich i konkursach organizowanych przez biblioteki.

Współpracujemy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Gminy Kolno „Integracja”, (konkursy, imprezy), Stowarzyszeniem KaFCuki (akcja głośnego czytania, ferie, rajd rowerowy, wycieczki).

Dobrze układa nam się współpraca z bibliotekami z powiatu kolneńskiego, łomżyńskiego oraz z Książnicą Podlaską w Białymstoku. Książnica Podlaska prowadzi nadzór merytoryczny, organizuje szkolenia, seminaria i spotkania dla bibliotekarzy z woj. podlaskiego.

Biblioteka współpracuje z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii działającej przy Urzędzie Gminy Kolno. Dzięki przychylności Komisji otrzymujemy wsparcie finansowe na zakup nagród na konkursy oraz organizację wycieczek dla czytelników.

Aktywnie współpracujemy z Centrum Kultury Gminy Kolno w zakresie organizacji imprez, konkursów i wystaw.

Dobrze układa się nam współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz z Zespołem Obsługi Placówek Oświatowych w zakresie wynajmu autokarów w celu dowozu uczniów na konkursy i warsztaty.

Biblioteka współpracuje z Wojewódzkim Ośrodkiem Kultury w Białymstoku. Zapraszamy instruktorów WOK-u do oceny konkursów organizowanych przez bibliotekę.

Dzięki Powiatowemu Urzędowi Pracy zatrudniamy u siebie stażystów i pracowników z robót publicznych.

Biblioteka jako instytucja kultury pełni ważną rolę w życiu mieszkańców gminy Kolno.

9. Nagrody i wyróżnienia

Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwonem otrzymała I miejsce w wojewódzkim konkursie zorganizowanym przez Książnicę Podlaską w Białymstoku, pn. „Ślady sławnych Polaków - jubilei 2017 roku w bibliotekach”. Należało zgłosić ciekawe inicjatywy podejmowane przez biblioteki województwa podlaskiego akcentujące jubilatów 2017 roku, z uwzględnieniem działań zarówno dla dzieci i młodzieży, jak i osób dorosłych. Nasza biblioteka pochwaliła się projektem „Literackie i historyczne wspomnienie Józefa Piłsudskiego w 150 rocznicę urodzin Marszałka”. Zgłoszony na konkurs projekt został wysoko oceniony przez jury konkursowe za wzorową współpracę biblioteki z organizacjami pozarządowymi, a także za mnogość ciekawych i innowacyjnych przedsięwzięć, których bohaterem jest ważna postać historyczna.

Podsumowanie konkursu i wręczenie nagród odbyło się podczas Konferencji Bibliotek Publicznych województwa podlaskiego, na której przedstawiciele nagrodzonych bibliotek zaprezentowali swoje działania w formie prezentacji multimedialnych.

W 25-lecie Gminy Kolno Bibliotekarze z rąk Wójta gminy Kolno otrzymali statuetkę oraz słowa uznania za wkład włożony w kulturalny rozwój Gminy Kolno.

Oprac. Teresa Alina Skrodzka – dyrektor